Sri V. M. MASCARENHAS.—Then is it not desirable to bind the local suppliers to see that supplies are regularly and correctly made?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I have no doubt they are regularly supplied. As already pointed out, the order was placed at Rs. 2-12-0 per pound. Now the Government of India are urging that we must pay at the rate of Rs. 3-5-0 per pound. That means increased cost. There is a competitive firm called the Imperial Chemical Industries which are willing to supply us at Rs. 2-12-0 per pound. So we placed an order for 20 tons, but that firm wants an import license before we could get our supply. We have addressed the Government of India and we have not yet got the import license. As soon as we get it we get the supply of 20 tons.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Could not the Government of Mysore get the import license direct and then deal with the Chemical Industries?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಾವು ತರಿಸಿದರೂ ಒಂದೇ, ಅವರೇ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೇ. ನಮಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Question No. 182 Sri Rangaramiah.

Sri M. MADIAH (Mysore District—Depressed Class).—I would request the Chair to permit me to put that question.

Mr. SPEAKER.—The request must come in writing from the Hon'ble Member who tabled the question.

Sri M. MADIAH.—Even otherwise the Chair can permit another Member to put the question. This is an important one as it relates to leprosy. I therefore request the Chair to allow me to put the question on behalf of Sri Rangaramiah who is not present.

Mr. SPEAKER.—Yes, as a special case, the Hon'ble Member may do so.

Arrangements made for treatment of persons affected by leprosy.

*ಪ್ರಶ್ನೆ 182.—ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) [On behalf of ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್—ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಸ್ಥಾನ].—

ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೇಳಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ:—

(a) ಕುಷ್ಠರೋಗ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ "ಸರ್ವೆ" ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ;

(b) ನಡೆಯಿಸಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ರೋಗವು ಇದೆ?

(c) ಕುಷ್ಠರೋಗ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಯಿಸಲು ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ಅಂಥ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ 182.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂ; ರವರು (ಲಾ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಸಚಿವರು).—

(a) ಹೌದು, ನಡೆಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೋಗ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಭವವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ.

(b) ಸುಮಾರು 300. ಈ ರೋಗ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಭವವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ.—

(1) ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರ;
(2) ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಳವಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು;
(3) ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ
(4) ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದಿ ಜನರಿರುವರೆಂದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

(c) 1. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 112 ಮಂದಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳವಸತಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಗೋಸ್ಕರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗತಕ್ಕವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ 'ಔಟ್-ಪೇಷೆಂಟ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್" ಕೂಡ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿ (ಗೆಜೆಟೆಡ್) ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಯ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರೂ, ಮತ್ತು (ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ದರ್ಜೆಯ) ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕುಷ್ಠರೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಶಿಕ್ಷಣ (ಟ್ರೈನಿಂಗ್) ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

2. ಹೊರಗಡೆಯುಲ್ಲದ್ದುಕೊಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೋಸ್ಕರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗತಕ್ಕವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನಿನ "ಬಾ ಡ್‌ವೇ"ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು "ಔಟ್-ಪೇಷಂಟ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್" ಕೂಡ ಇದೆ.

3. ಚಾಮರಾಜನಗರ, ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರ, ಹೊಸೂರು ಮತ್ತು ಮಳವಳ್ಳಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋ ಲ್ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.)

ಈ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳ ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಅವರವರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗವು ಬರದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಇವರು ಮಾಡಿದ ಕಲಸವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ಅರಿಕೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜವೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I have no idea. Probably there were.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.— (c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರ—ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್‌ಫಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಡಾಕ್ಟರೇ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಔಷಧಿಕೊಟ್ಟು ಪಾಸಿಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I must look into the papers. I have no idea.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ದೂರವಾಗಿ ಇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I stated that there are leprosy clinics attached to Local Fund Dispensaries at Chamarajanagar, T. Narasipur, Hosur and Malavalli.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು —ಸೆಗ್ರಿಗೇಷ್ಷ ಕ್ಯಾಂಪನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಿದೆಯೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I will have the matter investigated.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಖಾಯಿಲೆಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—That is well known.

Sri M. MADIAH.—What action has been taken by the Government in that direction?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—As we have stated, we have got one clinic in Bangalore and another clinic in Broadway, Civil Station, and there are clinics attached to four Local Fund Dispensaries and anti-leprosy campaign is being carried on throughout the State.

Sri M. MADIAH.—Is it not an incurable disease?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Well, that is a matter of opinion. I could not offer any opinion about it.

Sri M. MADIAH.—Will the Government be pleased to see that a leper asylum is given to Chamarajanagar Taluk?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I shall see about it.

Sri M. MADIAH.—Is it a fact that the Government once thought of giving an asylum to Vuthuvalli in Chamarajanagar Taluk?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I have no idea. I shall have the matter investigated.

Sri M. MADIAH.—Are the Government aware that almost all villages in Chamarajanagar are infested with this dangerous disease?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Chamarajanagar is treated as an endemic area.

Sri M. MADIAH.—It is stated in the answer that about 300 persons are affected by leprosy. May I know how many are from T. Narsipur taluk?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I could not tell the Hon'ble Member now.

Sri M. MADIAH.—On what basis is it found that there are only 300 cases?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Because a survey has been made by the Public Health Department.

Sri M. MADIAH.—Are the Government aware that there are even more than 3,000 cases in the areas?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—The survey which we have made has revealed that there are 300 cases.

Sri M. MADIAH.—May I know the names of villages in Chamarajanagar Taluk where this dangerous disease is prevalent?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I can find out and tell him but not now.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಾದವರು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಇರುವರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I could not tell the Hon'ble Member now.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದೆಯೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬರುತಿದ್ದಾರೆ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲ. There are about 300 lepers in the State

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು—ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ತಂದು ಆಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—If they come we will treat them. Otherwise, we will give them such relief as we can where they are.

Sri M. MADIAH.—In view of the disease being dangerous, is it not desirable that the Government should segregate them and place them in clinics?

The Hon'ble Sri K.T. BHASHYAM.—It is undoubtedly desirable. There are so many practical difficulties. They will not come from one part of the State to another and we will have to find out a clinic or an asylum there. It is a matter of money. Therefore we are progressing rather slowly.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ): (c) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:—

"Leprosy clinics have been attached to the Local Fund Dispensaries at Chamarajanagar, T. Narsipur, Hosur and Malavalli. The Doctors in charge of these institutions are doing anti-leprosy work in their areas and the work done by them is being inspected by the District Medical Officer, Banaglore."

ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರು ಏಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಚಾಮರಾಜನಗರ, ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರ ಮುಂತಾದುವು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿವೆಯೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರೇ ಏಕೆ ಪರಿಶೀಲನ ಬಾರದು?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—That is because the District Medical Officer, Bangalore, is in charge of the Leper Asylum and he gathers a lot of experience about the treatment of leprosy and therefore he is in a better position to supervise than other District Medical Officers who do not have the opportunity to come in contact with so many cases.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಅಥವಾ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಈ ಜಾಡ್ಯ ಇಯೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಎಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಡ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಲೆಪ್ಪರ್ ಆಸ್ಪೆಲಂ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ ಬೇಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. We have got experienced doctors and appliances are available in Bangalore and therefore we have these clinics here.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಅಂಥಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪೆಲಂ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Well, it is a matter of opinion whether to open a clinic for instance in Malvalli or in Chamarajnagar. Government thought that they could have a Central Leper Asylum in Bangalore where they could be attended with greater facilities. We must consider the possibility of opening clinics and asylums in other places of the State.

Sri T. MADIAH GOWDA.—Will the Government consider Bangalore as a central place to Chamarajnagar, Malavalli or T. Narsipur?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—It is a matter of opinion. Medical Officers are the best to tell us where to have these asylums.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಖಾಯಿಲೆ ಏಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆನಡೆದಿದೆಯೋ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಯಾವಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಗೋತ್ತಾಗಿದೆ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಟಿ. ನರಸೀಪುರ, ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್, ಮಳವಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಸೇಲಂ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕೆಲವರು ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸೇಲಂ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಖಾಯಿಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬಹುಶಃ ಇರಬಹುದೋ ಎನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ 300ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We will have the matter investigated.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will it not spread if they are not concentrated in one place ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—It is possible.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will the Hon'ble Minister kindly say as to why this disease is localised only in certain parts of the State? Has the survey made, given any reason ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM. I must find out. I have to ask the Senior Surgeon about it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ನುಮಾರು 300 ಜನ ಕುಷ್ಠ ರೋಗ ತಗಲಿರತಕ್ಕ ವರಿವ್ವಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಈ ರೊಗ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು —ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲವು ಜನ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಅದರೆ ಇನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೋತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು. —ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಿಡಿಗೇಶಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ರೆಡ್ಡಿಹಳ್ಳಿ ಅಂತ ಆದೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗುವವರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬರುವವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We shall have the matter investigated.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District-General).—Is it not a fact that this is a dreadful and infectious disease spreading from place to place ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Oh yes ; undoubtedly.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA—Are not the Government aware that this disease is spreading largely during the past four or five years ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—No, we are checking it greatly.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Is it not a fact that according to the provisions of the Leper Act, Government should take steps to seggregate lepers from their places of residence and keep them far away from other persons ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We can do that ; but we did not find funds for opening asylums in sufficient numbers to keep them and they are spread in so many places. We cannot shift them to one particular place. We cannot open asylums in all places. Between the two, as far as possible, we are checking the disease as effectively as possible.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—My question was whether it is not the duty cast on the Government according to the provisions of the Leper Act that they should take steps to seggregate these lepers from the places where they are found to a place which is far away from human residences ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—It is not the duty ; we have the power.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—They have got the power and they are not exercising it at present ; may I take it ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—As I said already, we have the power but we cannot exercise it to the last word because we have not got sufficient funds to open asylums in several parts of the State. Therefore we are giving such relief as we can and as soon as we can, we shall try to do more.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—When are the Government going to open the Central Asylum for the lepers?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM. We have a Leper Asylum in Bangalore.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—That asylum has limited accommodation. The idea of the Government was to open a bigger asylum to provide accommodation for all the lepers who may resort to such a place.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—The leper asylum has accommodation for 112 beds and it is possible that we can provide a little more and as soon as funds permit we will do that.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Is it not a fact that at one time the

idea of the Government was to locate the Central Asylum in the military quarters left over by the Military authorities in Kolar?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We have thought of several schemes like that. Some of them had to be deferred for various considerations, chiefly want of money.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ)—ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾನೇ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು—ಮುಕ್ಯಾಲು ಪಾಲು ಅದೇ ಕಾರಣ.

ಶ್ರಿ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಈ ರೋಗ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—That is a matter of opinion.

Mr. SPEAKER :—Question time is over.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಈಗ 4ನೇ ನಂಬರಿನ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಸ್ಪಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿರಾಗುತ್ತದೆ.

Non-acceptance of the recommendation of the House by Election Commissioner regarding Voting by Colour Box System.

Q.—4. **Sri V. S. NARAYANA RAO** (Bangalore District—General)·—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that the Election Commissioner of India has refused to accept the recommendation of this House and the Government in the matter of "voting by colour box system.";

(*b*) the extent to which it will affect the arrangements so far made like the manufacture of ballot boxes, etc.;

(*c*) the system suggested by the Election Commission?

A.—**The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour).—

(*a*) At the Conference of Chief Electoral Officers held at Delhi the general concensus of opinion was not in favour of colour box system as it may be difficult for ordinary voters to distinguish between different colours more specially when the number of candidates is large. It was a decision taken by a general concensus of opinion and no question of the Chief Election Commissioner of India refusing to accept the recommendation of the House arises;

(*b*) The manufacturing of ballot boxes is not affected at all by the non-acceptance of the colour box system.

(*c*) The system of symbols has been preferred to the colour box system. According to this system each candidate will have a symbol which shall be pasted both inside and outside the box allotted to each candidate.

It is obvious from the above that the system now approved is not in essence very much different from that of the colour box. For, instead of allotting a box with a specific colour to each candidate he is now allotted a box with a specific symbol which is easily recognised by the ordinary voter.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚಿನ್ಹೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಾನೆ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಒಂದೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಒಂದೊಂದು ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ಗೆ ಅಂತ. ನಾವು ನುಮ್ಮನೆ ಕಲರ್‌ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆವು, ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಈ ಚಿನ್ಹೆ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂಥಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಚಿನ್ಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಯಾವ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಓಟರುಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಚಿನ್ಹೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಮಾನ್ಯಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕೊಡಬಹುದು, ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಚಿನ್ಹೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—That is a matter of opinion.